

Wykrywanie sprawców zabójstw w świetle założeń taktyki kryminalistycznej

STRESZCZENIE

Praca niniejsza ma na celu przedstawienie wpływu taktyki kryminalistycznej na wybrane działania organów ścigania podejmowane w sytuacji, gdy tożsamość sprawcy popełnionego zabójstwa jest nieznaną.

Dysertacja składa się z ośmiu rozdziałów, z których pierwszy, dotyczy prawnokarnego postrzegania przestępstwa zabójstwa, zarówno w aspekcie historycznym, jak i w kontekście aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Podstawą do wyodrębnienia tego rozdziału była chęć przedstawienia jak różnorodnym i złożonym zjawiskiem jest zabójstwo.

Rozdział drugi poświęcono teoretycznemu zagadnieniu, jakim jest przedstawienie taktyki kryminalistycznej jako działu kryminalistyki oraz stanowiącej jego esencję-problematyki wykrywania sprawców zabójstw. W treści tego rozdziału zaakcentowano to, jak złożonym procesem jest proces wykrywczy. Przedstawiony został również wpływ najważniejszych zasad taktyki kryminalistycznej – zasady szybkości i dokładności działań, na prowadzenie działań wykrywczych w sprawach zabójstw.

Trzeci z rozdziałów dotyczy kwestii szeroko rozumianego badania miejsca zdarzenia, ze szczególnym uwzględnieniem oględzin miejsca zabójstwa oraz oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia. Umożliwiają one poznanie zdarzenia w sposób szczególnie dokładny, ale tylko w sytuacji, gdy zostaną przeprowadzone zgodnie z przepisami prawa, wskazaniami taktyki kryminalistycznej oraz ze świadomością prowadzącego oględziny co do katalogu informacji, które mogą zostać pozyskane w toku ich realizacji.

Rozdział czwarty odnosi się do problematyki profilowania kryminalnego w sprawach zabójstw. Omawiając to zagadnienie, wskazano, że technika ta bazuje na wynikach prawidłowo przeprowadzonych czynności taktyczno-kryminalistycznych, a w szczególności na wynikach oględzin. Rozdział ten przedstawia stosowane w praktyce modele profilowania kryminalnego w sprawach zabójstw.

Rozdział piąty został poświęcony zagadnieniom, dotyczącym możliwości ustalania wyglądu nieznanego sprawcy zabójstwa. Omówione zostały zasady i techniki budowy portretu pamięciowego, w tym z wykorzystaniem Sztucznej Inteligencji, jak również opisana została technika fenotypowania DNA.

Szósty rozdział podejmuje próbę przedstawienia hipnozy, jako metody stymulującej poprawę procesów pamięciowych i możliwości wykorzystania tego fenomenu w celu pozyskania informacji o przebiegu zdarzenia oraz cechach niewykrytego sprawcy zabójstwa.

W rozdziale siódmym omówione zostały przykłady czynności operacyjno-rozpoznawczych znajdujących zastosowanie w procesach wykrywczych w sprawach zabójstw. Uwagę poświęcono kontroli operacyjnej, pozyskiwaniu danych telekomunikacyjnych oraz analizie kryminalnej. Jednocześnie przedstawiono najnowocześniejsze środki techniki operacyjnej, które służyć mogą do efektywnego pozyskiwania w trybie operacyjnym informacji, mogących mieć znaczenie wykrywcze w sprawach zabójstw.

Ósmy rozdział dotyczy problematyki budowy wersji kryminalistycznych w sprawach zabójstw. Na podstawie ogółu informacji, którymi dysponuje podmiot formułujący wersję kryminalistyczną, tworzona może być między innymi hipoteza dotycząca tożsamości nieznanego sprawcy zabójstwa. W tym kontekście odniesiono się do zagadnień pozorowania zdarzeń i maskowania zabójstw, które mogą wywoływać po stronie organów ścigania błędne przeświadczenia, zarówno co do cech zdarzenia, jak również właściwości i tożsamości sprawcy zabójstwa.

Dublin, 28.05.2024

Karel Kayam